

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ОЛЫ
МИШЭ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

Алтынчы утырыш дүрттенче чакырылыш

«11» май 2021 ел

№ 26

Олы Мишә ав.

**«Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Олы Мишә авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә
бюджет төзелеше һәм бюджет
процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында**

Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл жирлеге Советы карар итте:

1. «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.
2. Элеге каар гамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Элеге каарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Олы Мишә авыл жирлеге башлыгы

Ф.Б.Жамалетдинов

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль
районы Олы Мишә авыл
җирлеге Советының
2021 елның 11 маенданы
26 номерлы каарына 1
номерлы күшымтас

НИГЕЗЛӘМӘ

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл җирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Әлеге Нигезләмә белән көйләнелә торган хокук мәнәсәбәтләре «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл җирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл җирлеге» (алга таба - җирлек) муниципаль берәмлеке уставы нигезендә, бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында җирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контролльдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурычларны гамәлгә ашыру һәм җирлекнең муниципаль бурычын Идарә итү процессында барлыкка килгән бюджет хокук мәнәсәбәтләрен көйли.

2 статья Авыл җирлегендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья Җирлек бюджетының хокукий рәвеше.

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке бюджеты «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы (алга таба текст буенча - Җирлек Советы) каары формасында эшләнә һәм раслана.

Җирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Җирлек бюджеты проектын төзү Олы Мишә

авыл жирлеге башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә (алга таба текст буенча - Жирлекнең башкарма комитеты) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның Жирлек Советының хокукий актлары таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

5 статья Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты курсәткечләренең Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләрендәге бюджетлар белән чагыштырылынын тәэммин итү максатларында, жирлек бюджеты проектын төзегәндә, жирлек бюджеты үтәлешен башкарганда, аның үтәлеше турында хисап формалаштырганда Россия Федерациясенең бюджет классификациясе Россия Федерациясенең Бюджет кодексына һәм бюджет хокукий мәнәсәбәтләрен җайга салучы норматив хокукий актларга ярашлы рәвештә қулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгәндә Россия Федерациясенең бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча бюджет керемнәренең баш администраторлары кодларының дәвамлылыгы тәэммин ителә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлектә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәр һәм чыгымнарының һәм дефицитларны финанслау чыганакларын аеру;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджетлар дефицитларын финанслау чыганакларын, керемнәрен, чыгымнарын чагылдыру тулылыгы;
- баланслылык;
- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтиҗәлелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплавы;
- үтә куренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дөреслеге;
- адреслылык һәм бюджет акчаларының максатчан характерда булуы;
- чыгымнарының ведомство карамагында булуы;
- кассаның берлеге.

7 статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәгә этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразларын, бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына эшләү;
- бюджет проектын төзу;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетын үтәү;

- бюджет турындағы каарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
- бюджет үтәлеше турындағы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Жирлек советы;
- Жирлек башлыгы;
- Жирлекнәң башкарма комитеты;
- Жирлек фондының ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:

- Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындағы хисапларны карый һәм раслый;

- Жирлек бюджетының үтәлешен алга таба тикшереп торуны оештыра;

-Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Жирлек советына Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен кирәkle барлық мәгълүмат жирлекнәң башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

2. Жирлекнәң башкарма комитеты жирлек бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәkle документлар һәм материаллар белән Олы Мишә авыл жирлеге Советына раслау өчен кертә, жирлек бюджеты үтәлешен һәм бюджет хисабын төзүне тәэмин итә, Олы Мишә авыл жирлеге Советына раслау өчен жирлек бюджеты үтәлеše турында хисап бирә, муниципаль бурычны идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм (яки) аларга ярашлы рәвештә кабул ителә торган бюджет хокукий актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлек комиссиясе түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

-бюджет турындағы каарлар, бюджет законнарының башка норматив хокукий актлары проектларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең

(параметрларының һәм характеристикаларының) нигезлелегенә экспертиза ясау;

- муниципаль программаларга экспертиза ясау;

- бюджет процессына анализ һәм мониторинг ясау, бюджет үтәлеше турындағы хисап буенча тикшерүләр үткәрү һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган тайпышлыларны бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

-эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү.

4. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэммин итә, аңа расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындағы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контрольдә тота;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэммин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет чараларын гамәлгә ашыру:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын алучыларга һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга бүлеп бирә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

- бюджет акчаларының тиешле баш бүлүчесе билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларының баш бүлүчесенең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын алучы түбәндәгे бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм үти;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтиҗәлелеген, максатчан кулланылышын тәэмин итә;

- бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэмин итә) йә килешү нигезендә бу вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисабын формалаштыра (булдыруны тәэмин итә);

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен, әлеге Нигезләмәне жайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

10 статья Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм жылемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Олы Мишә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек башкарма комитетының резерв фондын төзү күздә тотыла ала.

Жирлек башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындагы каар белән билгеләнә һәм чыгымнарның гомуми күләме каары белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан арта алмый.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турында хисап жирлек бюджетының үтәлеше турындагы квартал саен һәм еллык хисапларга күштәп бирелә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

Дәүләт яки муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товар, эш, хезмәтләр сатып алу (алга таба - сатып алу) - заказчы тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законында (2019 елның 27 декабренә үзгәрешләр белән) билгеләнгән һәм тәэммин итүгә юнәлдерелгән гамәлләр жыелмасы дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар. Сатып алу тәэммин итүчене (подрядчы, башкаручы) билгеләүдән башлана һәм контракт яклары йөкләмәләрен үтәү белән тәмамлана. Элеге Федераль закон нигезендә сатып алуны гамәлгә ашыру турында хәбәрнамә урнаштыру яки житкерүчене (подрядчыны, башкаручыны) билгеләүдә катнашырга чакыру юнәлеше каралмаган очракта, сатып алу контракт төзүдән башлана һәм контракт яклары тарафыннан йөкләмәләрне үтәү белән тәмамлана.

14 статья. Бюджет дефициты

1. Жирлек бюджетының чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында дефициты, элеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек бюджеты турындагы карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты дефициты, керемнәренең расланган күләмен һәм (яисә) салым керемнәренең өстәмә нормативлары буенча керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациисе Бюджет кодексының 136 статьясындағы 4 пунктында каралган чаралар күрелгән очракта, жирлек бюджеты кытлыгы жирлек бюджеты керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш кайтарылмый торган керемнәренең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен өстәмә нормативлар буенча исәпкә алмыйча.

Жирлек бюджеты дефицитын финанслау чыганаклары составында жирлек бюджеты турында Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка формаларыннан кергән акчалар дефицитын финанслау чыганаклары һәм (яки) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча счетларда калган акчаларны киметү очрагында жирлек бюджеты дефициты элеге пунктта билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлекнәң жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча счетларда.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча урнашкан жирлек бюджеты дефициты элеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

15 статья Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына көртөлө:

номиналь хакы Россия Федерациясе валютасында күрсөтөлгөн муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан юкка чыгарылган кредит оешмалары арасындагы аерма Россия Федерациясе валютасында;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет чарапарын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирлек бюджеты дефицитын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Жирлек бюджеты дефицитын эчке финанслауның башка чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;

Жирлек бюджеты чарапары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукун барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациясе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чарапар күләме;

Россия Федерациясе валютасында жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чарапар күләме;

юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм Жирлек бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетка исәпләнгән чарапар арасында, район бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган чарапар белән идарә итү операцияләрен үткәргәндә аерма.

Жирлекнең бюджет дефицитын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында бирелгән Жирлек бюджет кредитлары арасындагы аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне

үтэүгэ юнәлтелгэн чаралар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтэу принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукуын барлыкка китергән очракта;

16 статья Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә яшәргә мөмкин:

- 1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә);
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- 4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитларга;
- 5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);
- 6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;
- 3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Россия Федерациясе валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациисеннән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жәлеп итегендегі чит ил валютасындағы Жирлек бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең кыскасроклы (кимендә бер ел), уртачасроклы (бер елдан биш елга кадәр) həm озаксроклы (биштән алыш 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.

17 статья. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату həm аларны муниципаль бурычтан алу

1. Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч органының вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, түләүгә (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөкләмәләрне həm муниципаль хокукий актларны үтәмәгән) дәгъва белдерелмәгән очракта, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган түләү датасыннан соң оч ел дәвамында курсәтелгән бурыч тулысынча туктатылган дип санала həm, эгәр вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкача каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча Жирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала həm курсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житү (килеп житү турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Элеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән сроклар тәмамланғаннан соң жирле администрация Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан исәптән чыгару турында муниципаль хокукий акт чыгарыла.

3. Муниципаль бурычтан алу Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән исәптән чыгарыла торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәптән чыгару суммаларын курсәтмичә, аларны исәптән чыгару суммасына киметү юлы белән башкарыла.

4. Элеге статьяның 1 пунктындағы беренче абзацының, 2 həm 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациисе, Россия Федерациисе субъектлары həm башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 həm 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгарылышлары, аларны эмиссияләү шартларына ярашлы рәвештә, аларны тулсынча эмиссияләгән орган тарафыннан сатып алынган (алмашу нәтижәсендә яки Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтижәсендә алынган), күрсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

18 статья. Муниципаль алынналар

1. Жирлекнең муниципаль эчке алынналары дигэндә муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар алу юлы белән заем акчаларыннан муниципаль бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә, алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак.

2. Жирлек муниципаль тышкы алынналары дигэндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе каршындагы Жирлекнең чит ил валютасында чагылыш тапкан бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынналар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе тышкы дәүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек уставы нигезендә муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокукуна жирле администрация (Жирлекнең башкарма-күрсәтмә органы) ия.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча вакыты чыккан бурыч булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгели торган дәрәҗәдән түбәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы заттан.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы курсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта,

муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре күрсәткечләрен арттыруга китерә торган куләмнәрдә бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә Түбән бурыч тотрыклылыгы булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль эчке заемнарны кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торғызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары формасына, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясының 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясының 7 пунктында каралган.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча Район йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

19 статья Чит ил валютасында Жирлек тарафыннан алынмалар һәм гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациясенән чит ил валютасында алган алынмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясенән чит ил кредитлары жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларыннан файдалану кысаларында гына Россия Федерациясенә чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмаларны алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы хисаплар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп иту күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурычлар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акча жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет бюджеты дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артмаска тиеш жирле бюджет турында карап белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Әгәр жирлекнең хисап финанс елында бурычка алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Жирлекнең хисап финанс елы йомгаклары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артып китсә, агымдагы елның 1 гыйнварына барлыкка килгән жирле бюджет акчаларының курсәтелгән артыклык суммасындагы калдыклары Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелегә тиеш Россия Федерациясе, агымдагы финанс елына бурычларның чик күләмен киметү белән.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы курсәткечләренең чик курсәткечләре

1. Жирле бюджет турында карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булганда) Чираттагы финанс елыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына булган хәл буенча) югары чикләре билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге курсәтелә. чит ил валютасында (Жирлектә чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булганда).

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (Жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгендә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына)

расланган жирле бюджет керемнәренең, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Районга карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында караган чарагар қулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы караг белән расланган 50 проценттан артмаска тиеш (чираттагы финанс елы) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындагы караг белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләмнән тыш, тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган 10 проценттан артмаска тиеш;

2) чираттагы финанс елында һәм чираттагы финанс елының 1 гыйнварына килеп чыккан муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәту буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирле бюджет турында караг белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең һәм Россия бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләменең 20 процентыннан артмаска тиеш федерацияләр; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә юнәлтелгән түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тәэмин итә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау);

5) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программысы бюджет турындагы тиешле каарга күшымта булып тора.

23 статья. Муниципаль тышкы алынналар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынналар программысы максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында федераль бюджеттан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынналар программысы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) Районның бурыч йөкләмәләрен каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынналар программысы жирле бюджет турындагы каарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) күшымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алынналар программысы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программысы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынналар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынналар программысы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке үзләштерүләрне башкарганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнен жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм ин чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программысы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы каарга күшымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәрү муниципаль эчке алынмалар программасында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантиялэр программы

1. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантиялэр программы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантиялэр исемлегеннән гыйбарәт:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантиялэр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукуы булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантиялэр программы бюджет турындагы тиешле карапка күшымта булып тора.

26 статья Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләмнәре Район Советы тарафыннан тиешле бюджет турындагы карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чиге нигезендә билгеләнә.

27 статья Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләре принципибын тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэммин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукий белем - Район) һәм гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

- 3) принципал исеме;
- 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исеме, төзелгән көне һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакыты яки аның буенча йөкләмәләрне үтәү вакыты, якларның исемнәре, төп йөкләмәнең башка мөһим шартлары күрсәтелгән);
- 5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең ин чик суммасы;
- 6) гарантия бирү нигезләре;
- 7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
- 8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;
- 9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәту срокы һәм тәртибе;
- 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
- 11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;
- 12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә яисә тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэмин ителгән принципалның үтәлгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;
- 13) гарантияне туктату нигезләре;
- 14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;
- 15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты тарафыннан түләнгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);
- 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукий актларында, гарант исеменнән гарантияне бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга регресс таләпләре хокукин күздә тотмаган дәүләт (муниципаль) гарантиясе белән бары тик хужалык жәмгыятенең, аның 100 процент акцияләре (өлешләре) тиешле публик-хокукий белемгә (гарантка), мөлкәте тиешле публик-хокукий белем (гарантка) милкендә булган дәүләт (муниципаль) унитар предприятиенең, ә регресс хокукин күздә тотмаган Россия Федерациясенең дәүләт гарантиясе генә тәэмин ителә ала гарантның принципка таләпләре, шулай ук Россия Федерациясе тарафыннан оештырылган (оештырылган) Дәүләт корпорациясе яки дәүләт компаниясе йөкләмәләре тәэмин ителергә мөмкин.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата белән яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житү белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарга караган таләпләр гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка гарантка тапшырыла алмый (башка нигезләр буенча күчә), облигацияләргә хокукларның яңа хужасына (сатып

алучыга) күчү белэн бэйле рэвештэ курсэтелгэн хокукларны Россия Федерациясе кыйммэtle көгөзьлэр турындагы законда билгелэнгэн тэртиптэ тапшырудан (күчүдэн) башка, алар буенча принципал (эмитент) йөклэмэлэрэн үтэү муниципаль гарантия белэн тээмин ителэ.

11. Принципалның кредит (шул исэптэн облигация) буенча йөклэмэлэрэн үтэүне тээмин итүче дэүлэт (муниципаль) гарантиясе гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгэртелэ алмаган төп йөклэмэ шартлары алдан язмача ризалыгыннан башка үзгэртельмэгэн очракта гына Гарант тарафыннан кире алынырга тиеш, һәм (яисә) Россия Федерациясе законнары һәм (яисә) кредит килешүе һәм кредит буенча дэүлэт (муниципаль) гарантиясен бирү турында шартнамә нигезендә кредит акчаларын максатчан куллануны кредитор контролъдә tota торган дэүлэт (муниципаль) гарантиясе белэн тээмин ителгэн кредит (заем, шул исэптэн облигация) акчаларын максатсыз файдаланган очракта.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түлэү турындагы бенефициарның таләбе (гарантияне башкару турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белэн билгелэнгэн очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгэндә) гарантка белдерелергэ мөмкин. Гарантия үтэлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгелэнгэн тэртиптэ язма рэвештэ гарантка гарантиядә курсэтелгэн документлар белэн курсэтергэ тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгелэнгэн сроктан иртәрәк гарантияне үтэү турындагы таләпләрне, шул исэптэн, йөклэмэ гарантияләре белэн тээмин ителгэн гарантияләрне үтэү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта, курсэтергэ хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтэү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргэ һәм таләпнең күчермәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгелэнгэн вакытта курсэтелгэн таләпкә күшымта итеп бирелгэн документлар белэн гарантияне үтэү турындагы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм ача күшүп бирелгэн документларга туры килү-килмәвен кааррага тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм ача күшымта итеп бирелгэн документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәгे очракларда таләпләрен канэгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) ача күшүп бирелгэн документлар гарантка гарантия бирелгэн срок (гарантиянең гамәлдә булу срокы) тәмамланнан соң тапшырылган;

2) таләп һәм (яисә) ача күшымта итеп бирелгэн документлар билгелэнгэн гарантияне бозып гарантка курсэтелгэн;

3) таләп һәм (яисә) ача күшымта итеп бирелгэн документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда.

17. Канәгатьсез дип танылган очракта, һәм (яисә) муниципаль гарантиянең һәм (яисә) ана күшымта итеп бирелгән документларның үтәлүе турындагы бенефициарның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципиалны күз алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да каршы килү мәгълүматларына хокукны югалтмый.

19. Гарантиянең һәм ача күшымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән сротка гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципиалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, эмма гарантия суммасыннан артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

3) гарантия белән тәэмин ителгән принципиалның принципиалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йә күрсәтелгән йөкләмәләрне башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы таләпне үтәүгә карамастан), (әлеге Кодексның 116 статьясындагы 8 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш);

4) бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, аның гарантына һәм (яисә) гарантия буенча аның йөкләмәләреннән гарантны азат итү турында язма гаризасын кире кайтару юлы белән, мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмау шартларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантка кире кайту нәтижәсендә;

5) гарантия бирелгән принципиалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка кильмәс;

6) төп йөкләмә туктатылгач (шул исәптән бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантияне үтәү турында гарантка таләп куйғаннан соң принципал һәм (яки) бенефициарны бетерү белән бәйле), (әлеге Кодексның 116 статьясының 8 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш) яки аны гамәлдә булмаган килешү дип тану белән;

7) бенефициар башка кешегэ тапшырган яки бенефициарның гарантия буенча гарантка, хокуклар һәм (яки) төп йөкләмә буенча бурычларга таләпләрнең башка нигезләре буенча башка кешегэ күчкән очракта гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән кыйммәтле кәгазыләр турында тәртиптә яңа хужага (сатып алучыга) облигацияләргә хокуклар, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәэммин ителә);

8) принципал белән башка затка тапшырылган яисә хокуклар һәм (яисә) йөкләмәләр (бурыч) принципларына караган башка нигезләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка, төп йөкләмәләр буенча икенче затка күчкән очракта;

9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылганнын соң, бенефициар белән гарантия тоту күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган бенефициар һәм принципал бу турьда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукуын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукуын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелүгә бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарантка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга таләбе гарант тарафыннан кире кайтарылган акчаларны кире кайтару исәбенә алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе

законнары, муниципаль гарантия бирү турындағы шартнамәдә билгеләнгән жаваплы була.

29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэммин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карап белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр Эмитенты булып, Жирлек уставында муниципаль алышмаларны гамәлгә ашыру хокуына ия жирле администрация чыга.

3. Жирлек тарафынан чыгарылырга мәмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең тәрләре, аларның эмиссия һәм мәрәҗәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

29 статья Бюджетара трансферлар

Бюджетара трансферлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

30 статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр

1. Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 статья. Жирлек алдыннан акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып билгеле бер датага жирлек алдындағы акчалата йөкләмә нигезендә түләнергә тиешле акчалар суммасы тора.

2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән чыгару һәм юкка чыгару һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, Жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала,

шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр hәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Эгәр шартнамә нигезендә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындан ачка йөкләмәләре жирлек бюджетының бердәм счетына тиешле акчалар суммасы күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе hәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин иту максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төzelә.

Бюджет проектын төзү Жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә hәм срокларда Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә hәм аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә hәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына hәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә Россия Федерациясе Президенты юлламасы нигезләмәләре;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсешен фаразлау;
- жирлек салым сәясәтенен төп юнәleshләре hәм жирлек салым сәясәтенен төп юнәleshләре;
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

3. Бюджет проектын төзү өчен түбәндәгеләр турында белешмәләр кирәк:

- гамәлдәге, бюджет проекты эшләнә башлаган вакытка Россия Федерациясенең салымнар hәм жыемнар турындагы законнары, салымнар hәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының салымнар hәм жыемнар турындагы норматив-хокукий актлары;
 - федераль, региональ, жирле салымнар hәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;
 - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган кертемнәрнең hәм (яисә) салым керемнәренең фаразлана торган күләме;
 - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре hәм күләмнәре;
- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар.

33 статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендә өч елга эзерләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы жирлек Советына бюджет проектын керту турында каар кабул итү белән бер үк вакытта башкарма комитет тарафыннан хуплана.

3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы нигезендә жирлек бюджеты турындагы каар проектын жирлек Советына керту көненә гамәлдә булган шартларда Россия Федерациясенең салым һәм жыемнар турындагы законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм жирлек Советының салым булмаган керемнәрен билгели торган муниципаль хокукий актларын нигезендә фаразлана.

2. Жирлек советының жирле салымнар турындагы каарларга үзгәрешләр керту турындагы каарлары, Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә кергән жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы Совет каарлары жирлек советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында каар проекты кертелгәнчә 10 көннән дә соңга калмыча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советы каарларының жирлек бюджеты керемнәренең гомуми күләмен үзгәртүгә китерә торган һәм Жирлек Советының бюджет турында Каар проекты Жирлек Советына карауга кертелгәннән соң кабул ителгән нигезләмәләре, агымдагы финанс елына һәм агымдагы финанс елы күрсәткечләре буенча жирлек бюджетына үзгәрешләр керткәндә, Чираттагы финанс елында исәпкә алына.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Теләче муниципаль районнының Финанс-бюджет палатасында билгеләнә торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 статья Муниципаль программалар

1. Жирләүнен муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үзләре билгели торган тәртиптә Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе Жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган муниципаль хокукий акт нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет чыгымнарының тиешле программыны турындагы каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр Жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар үз көченә кергән көннән алыш өч айдан да сонга калмыйча бюджет турындагы каарга туры китерелергә тиеш.

3. Йәр муниципаль программа буенча Жирлек ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирә.

Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклеге, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге турында каар кабул итепергә мөмкин.

37 статья. Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнарында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән таләпләрне үтәп, күчергечнән башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III бүлек БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ һәм РАСЛАУ

38 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы каарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, жирлекнең дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка курсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш;

2. Жирлек бюджеты турындагы каар белән тубәндәгеләр раслана:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) яки бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (дәүләт (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), чыгым төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яки) максатчан статьялары (дәүләт (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (төркемнәргә һәм төркемчәләргә) Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләре, шулай ук Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законы, авыл жирлеге Советының муниципаль хокукий акты нигезендә билгеләнгән очракларда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;

Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының 2,5 процентыннан ким булмаган күләмдә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмаганда), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 5 процентыннан ким булмаган күләме (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), Россия Федерациясе бюджет системасының максатчан билгеләнештәге башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар хисабына каралган);

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет дефицитын финанслау чыганаклары;
- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яки) муниципаль тышкы бурычның югары чиге Чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына булган хәл буенча, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге курсәтелгән;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән жирлек бюджетының башка курсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын һәм аларга икенче ел план чорының параметрларын, жирлек бюджеты проектын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәрту жирлек Советының муниципаль хоқукый акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы курсәткечләрен үзгәрту расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яки киметү яки жирлек бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яки) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарын ведомство структурасына керту юлы белән башкарыла.

4. Шартлыча расланган (расланган) чыгымнар дигэндә, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы карап белән, жирлек бюджеты чыгымнарының тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) гомуми күләмнән тыш, жирлек бюджеты турындагы карап белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап кертелергә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим итлә торган аерым төр салым булмаган керемнәр буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралган булырга мөмкин

39 статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта бирелә торган документлар һәм материаллар

Жирлек бюджеты турындагы карап проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлекнең салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә якынча йомгаклар һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелгән нәтиҗәләре;

- жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);

- жирлек бюджеты проектына анлатма языу;

- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел арта барган елның 1 гыйнварына торышы буенча;

- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

- башка документлар һәм материаллар.

40 статья. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектын жирлек Советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча кертә.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Теләче авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты турында жирлек Советы карапы проектында план чорының расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм төzelә торган бюджетның планлаштырылган чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

3. Теләче авыл жирлегенең расланган муниципаль берәмлеге бюджеты параметрларын түбәндәгечә билгеләү каралган:

- Теләче авыл жирлегенең чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы карап проектын карау предметы булган төгәлләштерелгән күрсәткечләрне раслау;

- жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган курсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә аңа тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан маддәләре һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту.

4. Эгәр Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең чик гомуми күләме Теләче авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең жирлек Советы караплары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү очен житәрлек булмаса, Башкарма комитет жирлек советына жирлек советының чираттагы финанс елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэмин итеп мәгән жирлек Советының аерым карапларының үз көченә керү срокларын үзгәртү (гамәлдә булуны туктату) турындагы караплары проектларын кертә.

41 статья. Бюджет түрүндө карап проектын карау

1. Чираттагы финанс елына жирлек бюджеты түрүндө карап проекты кертелгэннэң соң 2 эш көне эчендә жирлек Советы рэисе аны экспертиза уздыру өчен Ревизия комиссиясенә жибэрэ.

10 (ун) эш көне эчендә референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет түрүндө карап проекты түрүндө бәяләмә әзерли.

Совет депутатлары әзерләгендә Ревизион комиссия бәяләмәсе Бюджет түрүндагы карап проектына төзәтмәләр керткәндә исәпкә алына.

2. Жирлек комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына тикшерелеп, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрүндө каарның кертелгән проекты гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. Жирлек Советы рэисе каары белән бюджет түрүндө карап проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, жирлек башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләренең бертигез саны керә торган килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин.

Килешүү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты түрүндагы карап бер уқылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы кабул иткән 2 (ике) эш көне эчендә бюджет түрүндагы карап имзалану өчен жирлек Советы рэисенә жибэрелә.

5. Жирлек бюджеты түрүндагы карап рәсми рәвештә халыкка игълан ителегә тиеш.

42 статья. Бюджет түрүндагы каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет түрүндагы карап кабул итәлмәү нәтиҗәләре

1. Бюджет түрүндагы карап каралырга, жирлек Советы тарафыннан расланырга, жирлек Советы Рэисе тарафыннан чираттагы финанс елы башланганчы имзаланырга тиеш.

Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә бюджет түрүндө кабул итәлгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэммин итү буенча мөмкин булган барлык чарапарны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет түрүндагы карап финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV бүлек БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

43 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетны үтәү Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджет үтәлеше кабул итәлгән бюджет һәм касса планына туры килергә тиешле бюджет нигезендә оештырыла.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарын ведомство карамагы нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

44 статья. Керемнэр буенча бюджет үтэлеше

Бюджетларның керемнэр буенча үтэлеше түбэндәгеләрне күз алдында tota: агымдагы финанс елында әлеге Кодекста, Россия Федерациясе субъектларының бюджеты (карапы) һәм башка законнары һәм әлеге Кодекс нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актлар турында законда (карап) һәм Россия Федерациясе субъектларының башка законнары белән билгеләнгән нормативлар буенча бүленә торган Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка кертемнәрне бүлүдән көргән керемнәрне Федераль казначылык органнары счетларыннан һәм бюджетка башка кертемнәр исәбеннән күчерү;

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммалары;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу (2010 елның 1 гыйнварыннан 2009 елның 24 июлендәге N 213-ФЗ номерлы Федеरаль закон белән гамәлгә кертелгән редакциядәге абзац - алдагы редакцияне кар.);

администратор тарафыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләр керемнәрен төгәлләштерү;

Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яки артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын, шулай ук мондый кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм тиешле бюджетларның бердәм счетларыннан артык түләнгән суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәkle артык бүленгән акчалар суммаларын тиешле бюджетларга күчерү Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен билгеләнгән федераль казначылык счетлары, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән.

45 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтэлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтэлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү түбэндәгеләрне күздә tota:

- бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү;
- акча йөкләмәләрен үтәүне раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында бюджет йөкләмәләре лимитлары дәрәжәсенә житкерелгән чикләрдә бюджет йөкләмәләрен ала.

Бюджет чараларын алучы, муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындагы күрсәтмәләр (алга таба - боерык) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәkle

күрсәтмәләр нигезендә бюджет акчалары исәбеннән акча йөкләмәләре түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләу бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акча йөкләмәләрен түләү тәртибендә каралган документлар булын тикшергәннән соң рөхсәт языны (акцептны) башкару рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Акча йөкләмәләрен түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитлары житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасына күчерүне раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акча операцияләрен уздыруны раслаучы башка документларны тикшерүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

46 статья Бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет дефицитын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәү бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мона жирлек бюджетының бердәм счетындагы акчаларның калдык өлешләре белән идарә итү операцияләре керми, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә.

47 статья. Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәрне жирлек бюджеты турындагы карап белән расланганнан тыш куллану

Жирлек бюджеты үтәлеше вакытында алынган керемнәр, жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән тыш, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карапга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль заемнарны алыштыруга, муниципаль бурычны түләүгә, шулай ук жирлекнең аларны үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре житмәү очрагында жирлекнең ижтимагый норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлтелергә мөмкин, Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясының 3 пунктында каралган.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 32 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире кайтарылмый торган башка бюджетара трансферлар, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карапга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

48 статья Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре 31 декабрьдә, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, тәмамлана.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү операцияләрен төгәлләү Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктаталар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр жирлек бюджетын үтәүгә казначылык хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнештәге башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш, аннан алар бирелгән.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторы карары нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдығыннан артмаган күләмдә чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен элек бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

V бүлек БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРУ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

49 статья. Бюджет исәпкә алуы һәм бюджет үтәлеше турында хисап бирү

1. Бюджетны исәпкә алуның һәм бюджет хисаплышының бердәм методологиясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациисе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) анлатма язы.

2. Жирлекнең бюджет хисабы еллык була. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм тугыз аенда бюджетның үтәлеше турында хисап Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан

раслана һәм Жирлек Советының һәм Ревизион комиссиясенең Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру срокы тәмамланғаннан соң ун көннән дә соңға калмыйча Жирлек советына һәм Ревизион комиссиясенә жибәрелә.

Бюджет үтәлеши турында еллық хисап Жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

50 статья. Бюджет үтәлеши турында еллық хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеши турында еллық хисап аны Советта каралганчы тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне үз эченә ала һәм бюджет үтәлеши турында еллық хисапка бәяләмә әзерләргә тиеш.

2. Бюджет үтәлеши турында еллық хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, Жирлек Советының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә Ревизион комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты аңа бәяләмәне әзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңға калмыйча бюджетның үтәлеши турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеши турындагы еллық хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Бюджет үтәлеши турында хисапка Бәяләмә төп администраторларның (администраторларның) еллық бюджет хисабының еллық бюджет хисабы күрсәткечләренә нигезләнеп әзерләнә.

4. Бюджетның үтәлеши турында еллық хисапка Бәяләмә Жирлек советына һәм Жирлекнең башкарма комитетына Жирлек Ревизион комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

51 статья. Жирлек советына бюджет үтәлеши турында еллық хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңға калмыйча, Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Жирлек советына хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеши турында хисап тапшыра.

2. Бюджетның үтәлеши турында еллық хисап белән бер үк вакытта аңа карата бюджет һәм бюджет хисаплылыгы үтәлешенә һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләренә анализ ясалган аңлатма, жирлек бюджетының үтәлеши турында карап проекты, жирлек бюджетының үтәлеши турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнең консолидацияләнгән бюджетының үтәлеши турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе яки аның ризалыгы буенча жирлекнең ревизия комиссиясе рэисенең бюджет үтәлеши турында доклады тыңлана.

4. Бюджетның үтәлеши турындагы хисапны тикшерү һәм карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеши турындагы хисапны раслау һәм

Комиссия тарафыннан тиешле каар кабул итү яисә бюджетның үтәлеше турындагы каарарны кире кагу турында каар кабул итә.

5. Бюджетның үтәлеше турындагы каар Совет тарафыннан кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дөрес түгел яисә тулы чагылдыру фактларын юкка чыгару һәм бер айдан да артмаган сротка кабат тапшыру өчен кайта.

52 статья. Бюджет үтәлеше турында каар

Бюджет үтәлеше турындагы каар белән, керемнәрнең, чыгымнарның һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтәлеше турындагы каарарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджеты керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- чыгымнар классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет дефицитын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет дефицитын финанслау чыганаклары;

Бюджетның үтәлеше турындагы каар белән бюджет законнары һәм Советның муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 статья.Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы хокукый актларның, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга башка түләуләр буенча ачык норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне шартлатучы хокукый актларның нигезләмәләрен үтәүне тәэмин итү, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттан акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондының Ревизион комиссиясенең контроль эшчәнлеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле Жирлек башкарма комитетының органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контроль эшчәнлеге була

4. Халыкның Жирлек бюджетын үтәү процессында бюджет бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында беренчел контроль гамәлгә ашырыла

5. Алдагы контроль аларны үтәүненә законлы булуын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәү нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.